

รายงานการประชุม
คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 4/2564
วันพฤหัสบดีที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2564 เวลา 13.30 – 15.30 น.
ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารพระจอมเกล้า
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบ Zoom Video Conference

รายนามกรรมการผู้เข้าประชุม

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)	กรรมการ
3. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นางปัทมาวดี โพชนุกูล)	กรรมการ
4. ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย
(นายเผด็จชัยภักดิ์ ไชยสิทธิ์) ผู้แทน	กรรมการ
5. นายสัมพันธ์ ศิลปนาฏ	กรรมการ
6. นายกิตติพงศ์ อรุณพิพัฒน์พงศ์	กรรมการ
7. นายเจษฎา วรรณสินธุ์	กรรมการ
8. นางมรกต ไมยเออร์	กรรมการ
9. นายวิษณุ อรรถวานิช	กรรมการ
10. นางสาวพร้อมพิไล บัวสุวรรณ	กรรมการ
11. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
(นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์)	กรรมการและเลขานุการ
12. นายสมปอง สงวนบรรพ์	ที่ปรึกษา
13. นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์	ที่ปรึกษา

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายทรงพล มั่นคงสุจริต	สำนักงานรัฐมนตรี
2. นายคณิต สวัสดิ์	สำนักงานรัฐมนตรี
3. นางสาวชลกาญจน์ ศุภสุธิกุล	สำนักงานรัฐมนตรี
4. นางสาวนริศรา เมืองสว่าง	สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
5. นางสาวกาญจนา วานิชกร	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
6. นางสาวสิริพร พิทยโสภณ	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

7. นางสาวติมา เอื้อธรรมาภิมุข	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
8. นายสุรัชย์ สติคุณารัตน์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
9. นายพลศักดิ์ โกษีมาภรณ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
10. นางสาวนิรดา วีระโสภณ	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
11. นางสาวสลิวรรณ กลับประสิทธิ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
12. นายนันทวัฒน์ มะกรุตอินทร์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
13. นายคมเมธ จิตวานิชไพบูลย์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
14. นางสาวสิรินยา ลิ้ม	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
15. นางสาวอรพรรณ เวียรชัย	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
16. นายกิตติศักดิ์ กวีภิรมณ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
17. นางอัญชลียา ธงศรี	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
18. นางสาวอรนุช รัตนะ	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
19. นายจักรกฤต วงศ์ถิรวุฒิ	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
20. นางสาวศรีฉัตร ไซยวงศ์วิลาน	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
21. นางสาวศรณีย์ สิงห์ทอง	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
22. นายอาศิร จิระวิทยาบุญ	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
23. นายวิชณุ เหล่ากุล	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
24. นางสาวนันทรัตน์ มหาสวัสดิ์	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
25. นางสาวภัทรพร บุญยิ่งยง	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2564 มีกรรมการอำนวยการเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบ Zoom Video Conference จำนวนทั้งสิ้น 7 คน ได้แก่ (1) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นางปัทมาวดี โพชนุกูล) (2) ผู้แทนประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (นายเผด็จชัยภักดิ์ ไซยสิทธิ์) (3) นายกิตติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์ (4) นายเจษฎา วรรณสินธุ์ (5) นางมรกต ไมยเออร์ (6) นายวิชณุ อรรถวานิช และ (7) นางสาวพร้อมพิไล บัวสุวรรณ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมของคณะกรรมการอำนวยการ พ.ศ. 2564 โดยมีการแสดงตนเพื่อร่วมประชุมก่อนร่วมการประชุมและจัดให้มีการบันทึกเสียงและภาพของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานและฝ่ายเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 3/2564

คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้มีการประชุมฯ ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564 ต่อมาฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุม และแจ้งเวียนให้กรรมการพิจารณารับรองรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว โดยในที่ประชุม ผู้แทนประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยเสนอให้แก้ไขเล็กน้อยโดยตัดคำว่า “การ” ในส่วนของมติที่ประชุม ระเบียบวาระที่ 3.1 ในหน้าที่ 4 ของรายงานการประชุม

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 3/2564 โดยให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการแก้ไขรายงานการประชุมตามที่เสนอ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเสวนาเพื่อขอความเห็น

ระเบียบวาระที่ 3.1 แนวทางการพัฒนากำลังคนรองรับภาคอุตสาหกรรมในบริบทสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป

การพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม จะต้องคำนึงถึงบริบท สถานการณ์โลกที่ เปลี่ยนแปลงไป โดยมีบริบทที่สำคัญ 2 ประการ ประการแรก คือการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจโลกในด้านต่าง ๆ เช่น กระแสโลกาภิวัตน์ย้อนกลับ (อาทิ มาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ) ความตึงเครียดระหว่างประเทศอิมหาอำนาจ เช่น จีนและสหรัฐอเมริกา กระแสการไหลออกของชาวจีนจากประเทศในโลกละตะวันตก การย้ายฐานการผลิตจากจีนมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMV การเกิดขึ้นของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจใหม่ และการเข้าร่วมข้อตกลงทางการค้าในระดับภูมิภาคของประเทศ ไทยที่มากขึ้น ประการที่สอง คือ การลดลงของการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ทั่วโลก และส่งผลต่อการมูลค่า FDI ในประเทศไทยที่กำลังลดลงอย่างต่อเนื่อง บริบททั้งสองประการนี้ เพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว ไทยจะต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีกลยุทธ์เพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับประเทศ

สอวช. จึงได้นำเสนอมาตรการสำคัญด้านการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว โดยครอบคลุมการดำเนินงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาและดึงดูดกำลังคนผู้มีความรู้ (Talent) ให้มาขับเคลื่อนแผนงานขนาดใหญ่และโครงการนวัตกรรมในอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย 2) การพัฒนากำลังแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้กลับเข้าสู่ตลาดงาน 3) การพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะพร้อมทำงานในตลาดงานที่ถูกกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และ 4) การสร้างโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้เข้าถึงการศึกษาและอาชีพที่มีคุณภาพให้เข้าสู่อุตสาหกรรมและงานที่มีคุณค่า พร้อมทั้งเสนอมาตรการพัฒนากำลังคนในระยะเร่งด่วน เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประกอบด้วย 1) การเตรียมทักษะพร้อมทำงานให้ผู้ที่ยังอยู่ในระบบการศึกษา และ 2) ยกระดับทักษะผู้ว่างงาน หรือกำลังคนในอุตสาหกรรม

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ข้อเสนอแนวทางการพัฒนากำลังคน

- แนวทางการพัฒนากำลังคนที่วางไว้แสดงให้เห็นว่าความต้องการของตลาดมีอยู่มาก หลังจากเกิดสถานการณ์โควิด-19 พบว่าความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมบางประเภทยังสูงขึ้นโดยอุตสาหกรรมบางประเภทมีความต้องการคนอย่างเร่งด่วน เช่น อุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งมีความต้องการกำลังคนในด้านมาตรฐานและในการทดสอบผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ เป็นต้น

- เนื่องจากการผลิตบัณฑิตให้มีทักษะตรงกับความต้องการของตลาดเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ จึงควรปรับแนวทางการพัฒนากำลังคนจาก Resource-driven เป็น Demand-driven ตัวอย่างทักษะสำคัญที่บัณฑิตควรมีจากการศึกษาแผนพัฒนากำลังคนภาคเกษตรและอาหาร พบว่ามีทักษะ 3 ประการที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะภาษาต่างประเทศ และทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งการจะสร้างหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดนั้น ต้องให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ จะต้องพิจารณาเรื่องการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและควรพิจารณาเรื่องขนาด (Scale) ของกิจกรรมให้มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง

- ข้อเสนอในการพัฒนากำลังคนในระยะเร่งด่วน

- ปัญหาสำคัญที่พบเกี่ยวกับการ Upskill/Reskill คือ การขาดแคลนงบประมาณในการขับเคลื่อน ซึ่งจะต้องพิจารณากลไกที่เหมาะสมที่จะใช้ในการทำงาน เช่น การร่วมมือกันในด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในรูปแบบของกองกลาง หรือการให้งบประมาณแก่มหาวิทยาลัยโดยตรงในรูปแบบของเงินทุนตั้งต้น (Seed money) เนื่องจากมหาวิทยาลัยหลายแห่งมีกลไกในการทำงานร่วมกับภาคเอกชน หรือการมอบหมายให้หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานในระยะเริ่มแรก ด้วยการทำ Action Research เป็นการนำร่อง เป็นต้น

- ข้อเสนอการเตรียมพร้อมทักษะของผู้ที่ยังอยู่ในระบบการศึกษาทั้งในส่วนของ Early Recruitment และโครงการ WIL เป็นสิ่งที่จำเป็นและควรให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการและมีงานรองรับ ควรเพิ่มเติมภาคปฏิบัติให้นักเรียน นักศึกษาได้มีโอกาสได้นำความรู้ไปใช้จริง โดยควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกงาน และพิจารณาการฝึกงานในรูปแบบ Virtual Internship เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งอาจจัดทำเป็นข้อเสนอไปให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเพิ่มเติม และควรจัดให้มีถอดบทเรียนสิ่งที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการในเรื่องนี้ในรูปแบบของการวิจัย เพื่อนำเอาข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาแผนงาน นอกจากนี้ ควรพิจารณาเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะและเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการในปัจจุบันให้ความสำคัญ

- ข้อเสนอการยกทักษะผู้ว่างงานหรือคนในอุตสาหกรรมซึ่งร่วมมือกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยนั้นเป็นเรื่องที่ดี ข้อควรพิจารณาคือ ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ แนวทางที่จะเกิดประโยชน์มากที่สุดในการดำเนินการตามข้อเสนอนี้ คือ ควรจัดทำเป็นต้นแบบเพื่อขยายขนาดในการดำเนินการต่อไป

- ให้ทบทวนแผนการพัฒนากำลังคนโดยให้พิจารณาจัดทำแผนในประเด็นอื่นด้วย เช่น การพัฒนาทักษะรองรับอุตสาหกรรม 4.0 เป็นต้น สำหรับแผนการพัฒนากำลังคนในระยะเร่งด่วนควรเป็นการฝึกอบรมในระยะสั้นแทนการใช้หลักสูตรแบบเดิมที่ต้องใช้เวลาในการศึกษา เช่น หลักสูตรการเกษตรออนไลน์ หลักสูตรการเพิ่มทักษะที่จำเป็นในด้านต่าง ๆ ตามที่ที่ประชุมให้ข้อเสนอแนะ เป็นต้น

มติที่ประชุม

รับทราบแนวทางการพัฒนากำลังคนรองรับภาคอุตสาหกรรมในบริบทสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป ให้พิจารณาบทบาทแนวทางการพัฒนาโดยนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปใช้ประกอบการจัดทำแนวทางและให้นำมาเสนอต่อที่ประชุมในโอกาสต่อไป

ระเบียบวาระที่ 3.2 การส่งเสริมนักเรียนทุนรัฐบาลไปปฏิบัติงานในภาคเอกชน

สอวช.ให้ความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมกำลังคนผู้มีศักยภาพสูง (Brainpower) สู่การใช้ศักยภาพในการขับเคลื่อนประเทศโดยภาคเอกชน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่มีความต้องการบุคลากรวิจัยและพัฒนาเพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่นักเรียนทุนรัฐบาลเป็นกลุ่มกำลังสำคัญที่สามารถใช้ความรู้และศักยภาพช่วยยกระดับงานวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและนำไปสู่การพัฒนาสังคมได้ ดังนั้น สอวช. จึงมีแนวทางในการผลักดันให้บัณฑิตทุนสามารถใช้องค์ความรู้และทักษะที่มีในการส่งเสริมและขับเคลื่อนงานทางด้านการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับภาคอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน สอวช. ได้ดำเนินงานร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) ในการศึกษาและออกแบบกลไกการส่งเสริมบัณฑิตทุนโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) ไปปฏิบัติงานในภาคเอกชน ที่มีกิจกรรมวิจัยและพัฒนาอย่างเข้มข้น เพิ่มเติมจากแนวทางการปฏิบัติงานชุดเงินทุนในรูปแบบเดิมตามหลักเกณฑ์ที่ สสวท. กำหนด โดยได้พัฒนา Platform การบริหารจัดการที่สามารถเชื่อมโยงความต้องการของภาคเอกชน สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัยของรัฐ และบัณฑิตทุนเข้าด้วยกัน นำไปสู่การเคลื่อนย้ายเข้าไปปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมของบัณฑิตทุน ซึ่งในอนาคตจะสามารถต่อยอดไปเป็นกลไกการใช้ประโยชน์กำลังคนผู้มีศักยภาพสูงของประเทศ รองรับโจทย์การพัฒนาประเทศทั้งของภาคเอกชนและภาครัฐต่อไป

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- การส่งเสริมนักเรียนทุนรัฐบาลไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนเป็นเรื่องที่ดี ควรมีการประกาศนโยบายเพื่อกระตุ้นให้ทราบเป็นวงกว้าง และให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้นักเรียนทุนได้ไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนมากยิ่งขึ้น

- เนื่องจากทุนบางประเภท เช่น ทุน พสวท. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วผู้รับทุนจะสามารถกลับมาทำงานในหน่วยงานใดก็ได้ โดยระยะแรกจะต้องรอการบรรจุเข้าทำงาน ซึ่งบัณฑิตทุนจำนวนมากต้องการทำงานในมหาวิทยาลัยชั้นนำแต่ประสบปัญหาอัตราค่าจ้างของมหาวิทยาลัยเต็มแล้ว ดังนั้น แนวทางการทำงานในระยะสั้นที่ให้ผู้รับทุนไปทำงานในภาคเอกชนจึงเป็นเรื่องที่ดีและน่าจะทำได้ แต่ควรดำเนินการเฉพาะในช่วงระหว่างการทำงาน (Interim) และควรหาแนวทางการทำงานในระยะยาวเพื่อลดปัญหาดังกล่าว เช่น การจัดหางานรองรับก่อนจบการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาแนวทางเรื่องการฝึกงานในระหว่างการศึกษา จัดทำกลไกส่งเสริมให้ผู้รับทุนสามารถเป็นผู้ประกอบการได้

- ในขณะเดียวกันควรพิจารณาประเด็นการป้องกันปัญหาสมองไหล เพื่อให้มีบุคลากรที่มีความสามารถทำงานอยู่ในภาครัฐ ซึ่งปัญหานี้อาจแก้ไขได้ด้วยการสร้างกลไกเพื่อให้ผู้รับทุนสามารถกลับมาทำงานในภาครัฐได้ เช่น การแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น เทคโนโลยีขั้นสูง (Deep Technology) และนำเอาความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานในภาคเอกชนมาใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

○ การให้นักเรียนทุนหรือบุคลากรไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนได้นั้น จะต้องมีการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้อต่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยยินดีเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ แล้วเสร็จได้โดยเร็ว

○ ให้พิจารณานำเสนอกลไกการแลกเปลี่ยนบุคลากรต่อสถานนโยบาย โดยให้บุคลากรและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอนเพื่อยกระดับความรู้และทักษะในเชิงปฏิบัติ ซึ่งในประเด็นนี้ สอวช. รับจะนำเอาประเด็นดังกล่าวมาผสมผสานและพัฒนานโยบายที่กำลังจะนำเสนอในเรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการโดยใช้ผลงานจากภาคปฏิบัติในสาขาต่าง ๆ เช่น ศิลปกรรม การพัฒนาชุมชน นวัตกรรม ศาสนา และการกีฬา เป็นต้น ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดตำแหน่ง จากการพิจารณาผลงานวิจัยไปเป็นการพิจารณาผลงานในภาคปฏิบัติแทน

มติที่ประชุม

รับทราบแนวทางการส่งเสริมนักเรียนทุนรัฐบาลไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนและให้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 4.1 กรอบการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นหนึ่งในโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ซึ่งเป็นนโยบายของประเทศไทยที่รัฐบาลให้ความสำคัญ โดยเป็นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญต่อการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดอันเนื่องมาจากปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งปัญหาโลกร้อน ทั้งนี้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับบริบทประเทศไทยสามารถเป็นแนวทางที่สำคัญที่ช่วยแก้ไขปัญหการจัดการขยะ เป็นโอกาสการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจ และสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและการลดก๊าซเรือนกระจกที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันกับข้อตกลงระหว่างประเทศอีกด้วย

สอวช. เล็งเห็นความสำคัญของเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) จึงได้เริ่มจัดทำสมุดปกขาวการพัฒนาระบบเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน: โปรแกรมปิดกั้นเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมธุรกิจและเทคโนโลยี เพื่อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน และได้ผลักดันให้เกิดการให้ทุนตามโปรแกรมปิดกั้นดังกล่าว ผ่านหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) รวมทั้งได้สร้าง “ประชุมเพื่อการพัฒนาอนโยบายนวัตกรรมด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน (CE Innovation Policy Forum)” เพื่อเป็นกลไกให้หน่วยงานและเครือข่ายต่าง ๆ ได้มาร่วมกันกำหนดเป้าหมายและออกแบบโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าประเทศไทยมีศักยภาพสูงในการดำเนินการเศรษฐกิจหมุนเวียน เนื่องจากผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเครือข่าย ให้ความสนใจจะดำเนินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนอยู่เป็นจำนวนมาก และทรัพยากรมีศักยภาพและปริมาณเพียงพอที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินการเศรษฐกิจหมุนเวียนยังขาดเชิงโครงสร้างและปัจจัยเอื้อ (Enabler) ที่สำคัญ และโปรแกรมขับเคลื่อน (CE Champion) ที่สร้างให้เกิดการบูรณาการข้ามภาคส่วนและรายสาขา (Sector) และการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างหรือระบบนิเวศของเศรษฐกิจหมุนเวียน

สอวช. จึงเห็นควรให้มีการวางแผนกรอบการดำเนินงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) อย่างมีทิศทางและเป้าหมาย โดยต่อยอดการดำเนินงานจากผลลัพธ์ที่ดำเนินงานแล้วและเครื่องมือ

หรือกลไกต่างๆ อาทิ การส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ (Innovation Sandbox) ภายใต้พระราชบัญญัติสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เสริมกับหน่วยงาน ภาคส่วนต่าง ๆ และ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

○ ควรขยายผลของนโยบายครอบคลุมประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว กัมพูชา เป็นต้น เพื่อยกระดับ เศรษฐกิจหมุนเวียนให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเป็นระดับภูมิภาคและสร้างความคุ้มค่าในการลงทุนของภาคเอกชน รวมทั้ง ควรมีการถอดบทเรียนการดำเนินงานและพิจารณาความต้องการของภาคเอกชนในเรื่องนี้ด้วย

○ ภาครัฐควรมีการสร้างมาตรการจูงใจเพื่อให้ภาคเอกชนให้ความสนใจและเป็นการสร้างภาคี เครือข่ายให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น และจำเป็นต้องสร้างโครงสร้างพื้นฐานอย่างเพียงพอเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ หมุนเวียน นอกจากนี้ ในมิติด้านสังคมควรสร้างการตระหนักรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับเศรษฐกิจหมุนเวียนให้มากขึ้น เพื่อลดการสร้างขยะ

○ ข้อเสนอด้านนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียนนี้เป็นประโยชน์อย่างมากในการนำมาใช้ในการจัดสรร งบประมาณวิจัยในประเด็นเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งจะนำข้อเสนอนี้ไปใช้ในการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

○ ควรพิจารณาหาทางลัดที่จะเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายนี้ให้ประสบความสำเร็จ ได้โดยเร็ว การนำจุดแข็งของประเทศไทยมาผสมผสานกับแนวคิดของต่างประเทศ เช่น การท่องเที่ยวในรูปแบบ ของการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement) ในแบบของไทย โดยใช้กิจกรรมการปลูกป่า ทำเกษตรแบบ ออแกนิกส์ การช่วยเหลือปลาพะยูน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยที่แสดงถึงความใส่ใจอย่างยิ่ง (High-minded Country) และสอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ หมุนเวียนของประเทศไทยก้าวหน้าทันประเทศอื่น ๆ ได้

มติที่ประชุม

เห็นชอบกรอบการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และให้ นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ 5.1 แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดกรอบการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยองค์ประกอบการประเมินที่ 4 เรื่อง การควบคุมดูแลกิจการของ คณะกรรมการองค์การมหาชน ตัวชี้วัดบังคับที่ 4.1 ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาด้านการควบคุมดูแลกิจการ ของคณะกรรมการองค์การมหาชน ประเด็นการประเมินที่ 9 การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ องค์การมหาชน กำหนดให้คณะกรรมการมีการประเมินตนเอง ทั้งแบบรายบุคคลและแบบทั้งคณะ และให้มีการ เปิดเผยผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการในที่ประชุม รวมทั้งกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติหน้าที่

กรอบการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กำหนดให้แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการแบบทั้งคณะ ต้องมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

2.1 โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ

2.2 การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

2.3 การประชุมของคณะกรรมการ

2.4 การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ

2.5 ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร

2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการประชุมของฝ่ายเลขานุการในด้านต่าง ๆ

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งสอดคล้องกับกรอบการประเมินฯ ที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด และเป็นรูปแบบเดียวกับแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการจะจัดส่งแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ให้กรรมการอำนวยการทุกท่านเพื่อทำการประเมินภายในเดือนกันยายน 2564 รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

มติที่ประชุม

รับทราบการประเมินตนเองของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่น ๆ

ระเบียบวาระที่ 6.1 กำหนดการประชุมฯ ครั้งที่ 5/2564

กำหนดการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 5/2564 วันศุกร์ที่ 23 กรกฎาคม 2564 เวลา 13.30 – 15.30 น.

มติที่ประชุม

รับทราบ

เลิกประชุมเวลา 15.30 น.

นางสาวนันทรัตน์ มหาสวัสดิ์
นางสาวภัทรพร บุญยิ่งยง
ผู้จัดรายงานการประชุม
นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ครั้งที่ 4/2564

วาระที่	เรื่อง	มติที่ประชุม	งานที่ต้องดำเนินการ	ผู้ปฏิบัติ
1	ประธานและฝ่ายเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ	-	-	-
2	เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 3/2564	รับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 3/2564 โดยให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการแก้ไขรายงานการประชุมตามที่เสนอ	แก้ไขรายงานการประชุมตามมติที่ประชุม	กลุ่มบริหารและพัฒนาองค์กร
3.1	แนวทางการพัฒนากำลังคนรองรับภาคอุตสาหกรรมในบริบทสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป	รับทราบแนวทางการพัฒนากำลังคนรองรับภาคอุตสาหกรรมในบริบทสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปและให้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	กลุ่มยุทธศาสตร์กำลังคนในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
3.2	การส่งเสริมนักเรียนทุนรัฐบาลไปปฏิบัติงานในภาคเอกชน	รับทราบแนวทางการส่งเสริมนักเรียนทุนรัฐบาลไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนและให้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	กลุ่มยุทธศาสตร์กำลังคนในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
4.1	กรอบการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)	เห็นชอบกรอบการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และให้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	กลุ่มยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
5.1	แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.	รับทราบการประเมินตนเองของคณะกรรมการอำนวยการ	รวบรวมผลประเมินตนเองภายในเดือนกันยายน 2564	กลุ่มบริหารและพัฒนาองค์กร
6.1	กำหนดการประชุมฯ ครั้งที่ 5/2564	รับทราบกำหนดการประชุมฯ ครั้งที่ 5/2564 ในวันศุกร์ที่ 23 กรกฎาคม 2564 เวลา 13.30 – 15.30 น.	จัดทำระเบียบวาระการประชุมฯ	กลุ่มบริหารและพัฒนาองค์กร